

Bréfa– og málasafn, fyrri hluti, mest ódagsett skjöl

Bjarni Benediktsson – Stjórnsmál – Alþingismaður – Ritstjóri – Bréf – Arthúr Sumarliðason – Ásgeir Pétursson – Garðar Pálsson, um kabátakaup til landhelgisgæslu – Ludwig Horst – John J. Muccio – Jörgen Bukdahl – Þinn M.(?) – Ólafur Gunnarsson – Pétur Guðmundsson – Pétur Ólafsson – Rudolf Alexander Schröder – Thor Thors

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Stjórnsmálamaðurinn

Askja 2-24, Örk 2

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

EMBASSY OF ICELAND
WASHINGTON 8, D. C.

3. apríl, 1959

Kær vinur,

Eg sendi þér hér með grein, sem birtist í WASHINGTON POST s.l. sunnudag í tilefni af 10 ára afmæli NATO. Þar er sérstaklega vitnað í ummæli þín við þá athöfn, og hélt eg, að þú myndir vilja geyma þetta í skjalasafni þínu, ef þú hefir nokkuð slíkt safn.

Þá sendi eg þér einnig bók um kommúnisma í Kína, sem eg get ímyndað mér, að þú og starfsmenn blaðsins geti notað gegn áróðri kommúnistanna í væntanlegri kosningabaráttu.

Eg ætla að vona, að í kosningalögin setjið þið ákveðin ákvæði til hindrunar og takmörkunar á því, að smáflokkar geti þróast. Í fyrsta lagi þarf visst lágmark til að ná þingmanni í nokkuð kjördæmi, og í öðru lagi þarf að setja lágmarksatkvæði um atkvæðamagn í öllu landinu til að geta fengið uppþótarsæti. Smáflokkarnir eru helzta hættan í sambandi við stóru kjördæmin og hlutfallskosningar. Í sambandi við blekkingar Tímaklíkunnar um rétt dreifbýlisins, má minna á hvernig Eysteinn og hans klíka á árunum frá 1934 - 1938, þegar þeir voru öllu ráðandi, reyndu markvisst að svelta þau kjördæmi, sem höfðu kosið Sjálfstæðismenn á þing, og skáru niður í hugsanlegt lágmark allar fjárveitingar til Sjálfstæðiskjördæmanna. Þetta bitnaði á Dalasýslu, Austur-Húnavatnssýslu og Snæfellsnessýslu, og reyndu þó þessir þingmenn að halda fram rétti íbúanna í þessum litlu kjördæmum. Það er að vísu ólíklegt, að slíkar aðfarir og þvífík rangindi

Hr. ritstjóri
Bjarni Benediktsson
Morgunblaðið
Reykjavík

endurtaki sig, en það má benda á, að margir þingmenn fyrir hverja byggð á Íslandi eru einmitt líftrygging dreifbýlisins. Hver þingmaður í hverju stóru kjördæmi er háður vilja kjósendanna í sérhverri sveit kjördæmisins. Þingmennirnir verða því að bera fram óskir kjósendanna úr öllum hreppum, og fólkið í dreifbýlinu, hvar í flokki, sem það stendur, getur snúið sér framvegis til þingmanns úr sínum flokki með áhugamál sín og valið þann þingmann, sem kjósendinn treystir best og telur einlægastan um að vilja sinna málefnum kjósendans, sveitarinnar, héraðsins eða kjördæmisins í heild.

Eg veit og sé og les, að þú stendur í ströngu. Vona að allt gangi að óskum.

Vertu svo sigursell,

Þinn einl.

Thor

P.S.

Heina hjá Nato hefir Hans Andersen verið falið að mældra einhver mistæmi utaf yfirgangi brestur hverskipanna. Meina veit ég ekki og hefi engin gögn síð. - EKKI sigursfranglaft!

Kafbátakaup til landhelgisgæzlu.

Þingsályktunartillaga borin fram á alþingi.

Á bak við þessa tillögu hlýtur að liggja nokkuð rangur hugsunarháttur, því það á fyrst og fremst að vera aðalstarf varðskipanna að verja friðunar-
svæðið og leiðbeina fiskiskipum, en ekki að læðast að þeim og lokka þau, enda ekki talið samrýmanlegt siðaðri þjóð.

Allar aðgerðir okkar í þeim sökum verða að þola dagsins ljós og betra er að sleppa sjö sekum, en taka einn saklausan. Við ættum ekki að láta kafbáta-
draumóra villa okkur sýn, heldur halda okkur nú einu sinni við staðreyndir, þegar við höfum í huga að bæta skipakost landhelgisgæzlunnar.

Þjóðin hefir ekki efni á að leggja fé í nýjungar eins og kafbát, sem engin reynsla er fengin fyrir, við höfum fengið nóg af slíkum æfintýrum.

Ég vil nefna nokkur atriði, sem ég tel að beri að hafa í huga, þegar rætt er um kafbátakaup.

1. Stofnkostnaður við slíkt fyrirtæki yrði mjög mikill, og ekki er ósennilegt að hægt yrði fyrir sömu upphæð að kaupa 2 ný skip eins og Þór.
2. Með slíku mannhaldi, sem er á varðskipunum í dag, þyrfti að þjálfu allt að tvær áhafnir, en sú þjálfun myndi kosta ógrynni fjár.
3. Sennilega myndu fáir gefa sig fram af frjálsum vilja til slíkra starfa, enda hefir þeim þjóðum, sem kafbáta eiga, reynst æði erfitt að manna sína kafbáta, en það er þó gert með herskyldu og sérstökum fríðindum.
4. Hafnir sem kafbátar gætu athafnað sig í hér á landi eru mjög fáar.
5. Neðarsjávarsigling með ströndum fram hlýtur að vera mjög miklum annmörkum háð, þar sem fullnaðarmælingum og kortlagningu er hvergi nærri lokið.
6. Allar sextants mælingar hljóta að vera mjög erfiðar, ef eitthvað er af veðri.

7. Augahæð kafbáts er mjög lítil, en með útfærzlu fiskveiðitakmarkanna þurfum við á aukinni augahæð að halda, en ekki hið gagnstæða. Ef fiskveiðitakmörkin yrðu færð út í 12 sjómílur, myndi margur þríhyrningamælistaðurinn hverfa sjónum manna með ekki meiri augahæð en kafbátur gefur.
8. Útilokað er að kafbátur gegni nokkru öðru starfi, en landhelgisgæzlu. Hann gæti ekki sinnt björgunarstörfum, veiðarfæragæzlu eða fjölda mörgum öðrum störfum, sem varðskipin hafa í dag.
9. Kafbátar eru mjög svifaseinir í snúningum og mjög erfitt yrði að koma mönnum yfir í togara, ef eitthvað væri af veðri.
10. Ekki er óhugsandi að til væru þeir togaraskipstjórar, sem ekki myndu víla það fyrir sér að keyra kafbátinn niður, en mörg dæmi eru til um það í sögu landhelgisgæzlunnar að þeir hafa reynt að keyra varðskipin niður.
11. Þá yrði útgerðarkostnaður slíkra báta sennilega óviðráðanlegur og ekki er ólíklegt að ráða þyrfti tæknifróða menn til að annast viðhald og viðgerðir.

Ég myndi leggja til að keypt yrði eitt skip til að byrja með, nokkru stærra en varðskipið þór, sem gengi um 25 mílur og ein flugvél af heppilegri gerð, því með útfærslu landhelginnar kæmu flugvélar að auknu notagildi.

Með góðri samvinnu á milli flugvéla og hraðskreiðra skipa er landhelginni vafalaust bezt borgið.

Garðar Pálsson

1. stýrim. v/s Þór.

PÉTUR ÓLAFSSON

Reykjavík,

Kari vinur,

Einar Ásmundsson
sagði mér í gær, að gætur
genji erfiðleika, Morgunblaðs-
mönnum, að lesna gætur
eyg bókasafri. É hefji látið
ljúna til nokkvaðs hluta, sem
ortu getu síðis at
Morgunblaðsbókasafri. Ef þeir
sýnist eitthvað á vanda,

sem eg geti með godu
móti láttu í þé, þá
látu þú mig vita

þinn áhr.

Þeir Benediktsson

Askou, Dage

Kær til Bjarna Benediktsson!

Blot en Hilsen. Sagen ligger noget tørt her
- jeg har sat H.C. Hansen og Bowkell i'ud i Sagen,
Ogørge Jørgensen (Madruvinnuvinna) og phr. Statistisk Eriks
Eriksen, der er positivt i'udvillet. - Men Venstre
pressen står splittet. - Og det er farligt. Men
Sydslesvig? Flensborg, Auis^u står hos mig. - Mod
os har vi^u Professorpartiet. - videnskabelig fortællert
Nationalisme! - men her har jo Bjarna Gislason, Bog
ydell det sagkyndige Medstød - men Gslarss
Universitet far. - Dette her der fastlæses. - Andre
sagkyndige er der ikke at vente på. Toget er gået.
Nu har jo delvis Færdel far og Norder med
Askou. Boger. - Men flere Kredse her vil til den
ihjel. - Jeg maatte da selv anmeldes der - selv
om jeg har skrevet i den. - Jeg tror det bliver
en ret head Toru Møkkimmi. Men vi for se. -
Med venlig Hilsen fra den hvide Jørgen Birkedal

Konni min!

Ég hrípsti upp eftir
samtal: alltaf þessa únsögn
min þakakom mitt. Þú
vitánlega heyrir þú, sem þú
þykir óþrúsi: þetta farir.

Ég get svo fylgjst þú með
eitt báðum einstak. Þyfir
þitt mér góðasta oflög min
mín í sál. blá, sem mér þykir
þú veur min sem morgun
haf; þú samt þútt smítt þú
þú skrifast - endi að þú
að veldikun veldanina
madré þúin M).

Adr. Robert Jensen
Østerbrogade 130,
København.

Herra adalritstjóri Bjarni Benediktsson,
Morgunbladinu,
Reykjavík.

Kæri vinur.

I hlei milli fyrirlestra skrifadi eg vidlagdar feottir fra alpjoda-
gedverndarradstefnunni a danska ritvel sem bladafulltrui radstefnunnar
var svo vinsamlegur ad lana mer. Ef ekki verdur rum fyrir þær frettir
sem eg mun senda fra radstefnunni vildi eg feginn ad þer letud geyma
þær, þar ed mer vinnst naumast timi til ad skrifa oftár en einu sinná
um það sem fram fer. Eg verd her i Höfn ruman halfan manud svo ef eg
gæti gert yður einhvern greida a því tímabili er það meira en velkomid.

Med kærri kvedju

Yðar einl.

Olafur Gunnarsson.

Olafur Gunnarsson.

P. S. Þú mides er hrorki þú á velinni!
O.S

Hr. ritstj. Bjarni Benédiktsson.

Rvík.

Ég hef lengi ætlað að senda þér nokkrar línur um mál sem snertir stefnuna og sjálfan mig, ég hef með vilja dregið það til þessa, en nú má það ekki lengur dragast því nú með vori og komandi sumri má búast við átökum í verkalyðsmálum og jafnvel stjórnámálum. Ég er mjög óánægður, og það svo mjög að ég sé mig tilneiddan til að ræða það við ein af helstu framá mönnum flokksins. Í 20. ár, hef ég verið flokksbundinn Sjálfstæðismaður, og talið það skyldu mínar að gegna þeim störfum er mér hefur verið trúað fyrir, og halda merki stefnunar hvar og hvenær sem er, þetta til ég mig hafa gert, enda eru staðreindirnar þær að í dag er ég talin af andstæðingum mínum fulltrúi flokksins í verkalyðsmálum, sérstaklega kjörin af þeim í trúnaðarráð verkamfl. Þróttar Sig. (til að gefa Sjfl. tækifæri til að kynna verkalyðsm.) eins og ein kommin komst að orði. Ég tel að nauðsínlegt sé til að halda flokki saman sé t.d. að óhætt sé að treista lofordum forustumanna hans við flokksmennina á hverjum tíma t.d. að hafi flokkurinn eða flokksbundin maður tækifæri til að skapa öðrum varanlega eða fasta stöðu atvinnu o.sfv. þá eigi skilyrðislaust að láta flokksb.mann sitja fyrir sé hana sambærilegur að öðru leiti. Fyrir 10. árum, var ég kyntur fyrir bróður þínum Sv.B. og um það rétt að ég fengi verkstjóra stöðu hjá S.R. tók hann vel í það, og bauð mér pláss á Raufarh. en ég vildi heldur Siglufj. og sagði hann að þá yrði ég að bíða, ég bíð enn. Þegar Hraðfrystihús S.R. hér var reist hugðist ég að reina að skapa mér fasta atvinnu með tilstírk áhrifamanna flokksins, í því sambandi átti ég tal við nokkra, eftir því sem ég kynntist þeim, þar á meðal Einari Ingimundarsyni, bæjarfógeta, var því vel tekið, fór ég á fredfiskmatsmanns námsskeið Sjávarútvegsmálaráðan. og tók þar gott próf eða 9,2. í aðaleinkunn, en það er tölvert hærra próf en hvor um sig af 2 verkstjórum sem nú starfa hjá Hraðfrh. S.R. hafa, en samt er ég en án þess að hafa varanlega atvinnu. S.Í.S. hefur 2svar boðið mér frystihús en að loknum viðræðum við Einar Í. og hann við fiskmatstjóra, Bergstein Á. Bergsteinson, Rvík, hef ég ekki tekið því og hef samt ekkert íshús. Ég hef kosið að vera stutturður, svo útkoman gæti jafnvel sínst þannig að stefna mín sé sú aðeins, að hafa eitthvað personulegt upp úr flokknun og ekki annað, en ég er óhræddur við þann dóm, störf mín í þau flokksins frá 16.ára aldri sanna annað, en það skal tekið fram, að mér hafar oft boðist aðstoð og ég talaður upp í eitt og annað í sambandi við fasta vinnu en lofordinn eru öll eins, ekki neitt. Og nú er svo komið að ég er orðin 37, ára, og hef óörugga atvinnu, en gæti verið búinn að fá hana ef eitthvað af loforunum hefði verið emt. Ég skal taka það fram að ég hef ekki nema barnaskóla mentun upp á vasan, en auk þess sem ég hef fredfiskmatsmanns réttindin er ég sjálfmentaður í bókfærslu, ensku, vélritun, reglumáður, heilsuþraustur, og talin dagefarsprúður maður, svo ég sé enga skinsamlega ástæðu fyrir því að ekki sé staðið við lofordin, og nú fer ég þess á leit við þig (það er mín síðasta tilraun) að þessu verði kipt í lag sem allra fyrst eða ég hveð kong og prest og treisti ekki frekar á loford og þeir ekki á mig.

Með flokkskveðju.

Arthúr Sumarliðason

Sudurgötu 58.

Siglufirði.

sími37.

Þú sendi hér með greiver-
kann um kjördema máli,
sem þú leisti í Morgun-
blaðinu, ef þú tégist í
hinn sí pers vest.

Þú er að minni byggja
naundvöldu í þi einsu
stilla falk, til á skrifu um
þetta mál, og er ég þó ekki
eins hræddur út tíma-
ánterium, og mér virtist
þú sumir lveijir. —
þeyfi mér á benda á hjört
kristnumdóm skólaskóla
Rangneskólans, sem ávallan
þenna, til á skrifu um þetta
mál. Skilist kvæði minni
til hans, með leisti um á
laka til máls í Morgunblaði
um kjördema máli. —

Besta lveifir.
Páll Guðmundsson.

Careful consideration has been given to question of extending invitations for April 2 ceremony to original signers. Wish point out however that April 2 ceremony is fundamentally opening session Spring Ministerial Meeting timed to coincide with Anniversary.

Moreover, in one or two cases of non U.S. original signers no longer in office, such invitations would present delicate problems. (Recognize this not true for Iceland.) On balance therefore Department has come to conclusion it best not invite original signers as a category.

Of course a number of original signers, by virtue of their present official position will be present, and attempt will be made in speeches at ceremony to extend recognition to these.

John J. Muccio

Ambassador of the United States of America

Dear Bjarni

*attached is reply to my query.
Sorry it stalled. Regards J.J.M.*

Til atkynunar.

Kefudín, sem starfar að endun-
skodun laganna frá 1920, um barn
við botnvörpunum er að ljúka
starfi. É sendi þér frumvarpið nú
og mun svo setja mig í samb. við
þig á næstunni. É lagði til að
Hans Andersen ferji f. v. til atkynunar
og að hann væri bedinn að atk.
sirlaklega um það hvort uppaka
ships fari í bojar við samninga,
sem við hefjum gert við önnur
ríki eða bryti berlega í bojar við

2

"viturkenndan" þjáskeltan reglu. Það var
saurp. í mfrdissari of er beidd að
sunda honum ein tak.

Með bestu kveðju

þinn einlægur

As.P.

P.S. É tók eftir þri í morgun við
bestu skreytis H.K.L. til kúskjoff að hann telur
þar um óskiljanlegt ... fargan. Ekki finnst
mér skáldid vaxa af þessu. Það er andr. ekkert
óskiljant. við þótt að einredissfönn þerji
miskunnarlausu midur alla gagnrigni. Hvað
finnst þú?

As.P.

ZUR STILLEN NACHT

Zur stillen Nacht,
da keiner wacht,
leise, leise
ein Blümlein zart
nach Rosen Art
will blühn auf blankem Eise.

Der Bote ruft
aus hoher Luft
leise, leise.
Rund um ihn her
ein himmlisch Heer
stimmt ein nach Engels Weise.

Der Hirten Schar
erschrak fürwahr:
leise, leise!
Nur Fried' und Freud'
geschieht euch heut',
Gott in der Höh' zum Preise.

Zum Stalle zieht
und schaut und kniet
leise, leise:
In Stroh geschmiegt
das Kindlein liegt;
es kommt von weiter Reise.

Nicht Mond noch Stern
wohnt also fern:
Leise, leise
vom Himmelsthron
stieg Gottes Sohn,
daß er euch tränk' und speis

RUDOLF ALEXANDER SCHRO

Jag önskar Er alla, kära fa-
milj Benediktsson, en nå-
derika jul och ett gott nytt
år.

Hjärtliga julhälsningar från
der Er Er tackarna vän
Loret